

Plastyka

Klasa 4,5,7 - Program nauczania plastyki w szkole podstawowej klasy 4 -7 Marzena Kwiecień
Szkolny nr programu 17/2018/19

Klasa 6 - „Na ścieżkach wyobraźni” - program nauczania plastyki dla klasy 6 szkoły podstawowej
Kinga Łopot-Dzierwa, Robert Małoszewski, Marria Śmigła,
Szkolny nr programu 34/2018/19

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła. Uczeń:

- 1) wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury (łącznie z architekturą wnętrz), rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej (w tym rzemiosła artystycznego); rozumie funkcje tych dziedzin i charakteryzuje ich język; rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin; zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wymykające się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, asamblaż; sztuka nowych mediów;
- 2) rozróżnia cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz w sztukach plastycznych (odnajduje je w dziełach mistrzów, a także w tworcach i zjawiskach przyrody); tworzy różnorodne układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni (kompozycje otwarte i zamknięte, rytmiczne, symetryczne, statyczne i dynamiczne); ustala właściwe proporcje poszczególnych elementów kompozycyjnych, umiejętnie równoważy kompozycję, wykorzystując kształt i kontrast form;
- 3) klasyfikuje barwy w sztukach plastycznych; wykazuje się znajomością pojęć: gama barwna, koło barw, barwy podstawowe i pochodne, temperatura barwy, walor barwy; rozróżnia i identyfikuje w dziełach mistrzów i własnych kontrasty barwne: temperaturowe, dopełnieniowe i walorowe; podejmuje działania twórcze z wyobraźni i z zakresu interpretacji natury, uwzględniające problematykę barwy;
- 4) charakteryzuje i rozróżnia sposoby uzyskania iluzji przestrzeni w kompozycjach płaskich; rozpoznaje rodzaje perspektyw (w tym m.in.: rzędowa, kulisowa, aksonometryczna, barwna, powietrzna, zbieżna); rozpoznaje i świadomie stosuje światłocień, jako sposób uzyskania iluzji przestrzeni; podejmuje działania kreatywne z wyobraźni i z natury, skoncentrowane wokół problematyki iluzji przestrzeni;
- 5) charakteryzuje pozostałe środki wyrazu artystycznego, takie jak: linia, plama, faktura; wykorzystuje wskazane środki w działaniach plastycznych (kompozycjach z wyobraźni i transpozycji natury);
- 6) rozróżnia gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych (portret, autoportret, pejzaż, martwa natura, sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna i batalistyczna); niektóre z tych gatunków odnajduje w grafice i w rzeźbie; w rysunku rozpoznaje studium z natury, karykaturę, komiks, rozumie, czym jest w sztuce abstrakcja i fantastyka; podejmuje działania z wyobraźni i z natury w zakresie utrwalania i świadomości gatunków i tematów w sztuce, stosuje w tym zakresie różnorodne formy wypowiedzi (szkice rysunkowe, fotografie zaaranżowanych scen i motywów, fotomontaż).

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych. Uczeń:

- 1) w zadaniach plastycznych interpretuje obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska, stosując środki wyrazu zgodnie z własnym odczuciem; w wyższych klasach podejmuje również próby rysunkowego studium z natury;
- 2) wyraża w pracach plastycznych uczucia i emocje wobec rzeczywistości, a także płynące z inspiracji muzycznych czy literackich (impresja i ekspresja); rysuje, maluje, ilustruje zjawiska i wydarzenia realne i wyobrażone (także w korelacji z innymi przedmiotami);

- 3) modeluje bryły i reliefy, konstruuje samodzielnie małe rzeźbiarskie formy przestrzenne i bryły architektoniczne, a większe projekty realizuje we współpracy z innymi; tworzy aranżacje przestrzenne z gotowych elementów stosując układy kompozycyjne właściwe dla uzyskania zamierzonego wyrazu;
- 4) projektuje graficzne formy użytkowe (zaproszenie, okładka, plakat); kształtuje przestrzenne formy dekoracyjne i scenograficzne – indywidualnie i w zespole; umiejętności te wykorzystuje w przygotowywaniu imprez i uroczystości szkolnych, np. powiązanych z kalendarzem różnego typu świąt;
- 5) podejmuje próby integracji sztuk tworząc zespołowo teatr plastyczny (animacja form plastycznych w przestrzeni plus światło i dźwięk) oraz realizując inne rodzaje kreacji z pogranicza plastyki i pokrewnych dziedzin jak pantomima, taniec, film animowany;
- 6) stosuje różnorodne techniki plastyczne (proste techniki graficzne, rzeźbiarskie, malarskie, elementy obrazowania cyfrowego fotograficznego i z wykorzystaniem wybranych graficznych programów komputerowych);
- 7) podejmuje działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia; projektuje i realizuje formy dekoracyjne, podnoszące estetykę otoczenia (wykorzystuje elementy gotowe, aranżując własny pokój, np. projektując nakrycie stołu na uroczystość rodzinną z wykorzystaniem m.in. dekoracji kwiatowej; uwzględnia zasady estetyki podawania potraw).

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń:

- 1) zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);
- 2) zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
- 3) rozumie znaczenie twórczości ludowej; rozróżnia różne jej formy; zna pojęcia sztuka ludowa i etnografia;
- 4) wymienia, rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce, wskazuje ich twórców;
- 5) rozpoznaje wybrane, najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów;
- 6) rozumie i charakteryzuje na wybranych przykładach z różnych dziedzin pojęcie stylu w sztuce;
- 7) wykazuje się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie;
- 8) zna i stosuje zasady prezentacji i upowszechniania dzieł zgodnie z prawem i etyką.

Nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji uczniów. Dotyczy to zwłaszcza uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, których charakteryzuje szczególnie wrażliwość artystyczna i zdolności twórcze. Uczniów przejawiających szczególne pasje artystyczne, należy wspierać w rozwoju.

Nauczyciel zwraca uwagę i uwarściwia uczniów na ochronę własności intelektualnej i nie dopuszcza do tworzenia plagiatów.

Ocena osiągnięć ucznia

Ocena ucznia w zakresie plastyki obejmuje nie tylko stopień przyswojenia określonej wiedzy, ale również umiejętność posługiwania się nią w kontekście aktywności twórczej. Na plastyce oceniana jest kreatywność, wrażliwość na problemy, umiejętność ich dostrzegania, definiowania i rozwiązywania.

Na lekcjach plastyki ważna jest zarówno ocena efektu końcowego w postaci rysunku, kompozycji malarskiej czy rzeźby, jak i sam proces twórczy, którego świadkiem jest nauczyciel – zaangażowanie ucznia, stopień przekraczania samego siebie, barier twórczych, poznawczych i komunikacyjnych.

Formy oceniania zapewniają uczniowi otrzymanie informacji na temat wyników własnej pracy oraz aktywizują jego rozwój wskazując mu kierunek poprawy.

Oceniając teoretyczną wiedzę ucznia, dotyczącą sztuki oraz jego aktywność plastyczną, nauczyciel uwzględnia:

- stopień przyswojenia wiadomości na określony temat;
- aktywność i zaangażowanie w samodzielne rozwiązywanie problemów, wykonywanie ćwiczeń i poleceń;
- porządkowanie własnej wiedzy, kojarzenie faktów, dostrzeganie analogii;
- stopień zainteresowania sztuką – udział w dyskusjach, wyrażanie poglądów, formułowanie własnych wniosków dotyczących określonych zagadnień;
- zaangażowanie w pracę twórczą;
- stopień przekraczania indywidualnych barier rozwojowych – twórczych, poznawczych, komunikacyjnych, organizacyjnych w trakcie działań plastycznych;
- oryginalne rozwiązywanie problemów plastycznych;

- stopień poczucia odpowiedzialności za własne i grupowe działanie;
- celowe wykorzystywanie wiedzy o środkach formalnych do ekspresji własnej;
- indywidualne zainteresowanie działalnością plastyczną, współtworzenie życia kulturalnego klasy i szkoły.

KRYTERIA OCENY

Ocena niedostateczna *Uczeń:*

- lekceważy swoje obowiązki: nie przynosi wymaganych materiałów plastycznych;
- nie uczestniczy w działaniach plastycznych;
- nie wykonuje ćwiczeń i poleceń dotyczących wiedzy o sztuce;
- biernie uczestniczy w lekcjach – nie bierze udziału w dyskusjach, pogadankach;
- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności objętych programem;
- nie wykazuje woli poprawy oceny.

Ocena dopuszczająca *Uczeń:*

- lekceważy swoje obowiązki: rzadko przynosi wymagane materiały plastyczne, itp.;
- niechętnie podejmuje działania plastyczne na lekcji;
- nie jest zainteresowany przedmiotem: sporadycznie bierze czynny udział w lekcji;
- nie wykonuje systematycznie ćwiczeń i poleceń dotyczących wiedzy o sztuce;
- fragmentarycznie opanował wiadomości i umiejętności objęte programem;
- nie wykazuje woli uzupełnienia wiadomości i poprawy oceny.

Ocena dostateczna *Uczeń:*

- swoje obowiązki traktuje poważnie; najczęściej jest przygotowany do lekcji, przynosi wymagane materiały plastyczne, itp.;
- mało aktywnie uczestniczy w zajęciach, nie zawsze jest zainteresowany tym, co się dzieje na lekcji;
- dość systematycznie i w sposób poprawny wykonuje ćwiczenia i polecenia dotyczące wiedzy o sztuce;
- wykonuje prace plastyczne, najczęściej zgodnie z tematem i założeniami, ale na niskim poziomie osiągnięć;
- posiada podstawowe wiadomości i umiejętności objęte programem.

Ocena dobra *Uczeń:*

- poważnie traktuje swoje obowiązki; jest przygotowany do lekcji, przynosi wymagane materiały plastyczne, podręcznik itp.;
- jest zainteresowany lekcją i umiarkowanie zaangażowany w jej formy;
- systematycznie wykonuje zadania dotyczące wiedzy o sztuce;
- prace plastyczne wykonuje starannie i zgodnie z tematem;
- posługuje się wiadomościami i umiejętnościami objętymi programem.

Ocena bardzo dobra *Uczeń:*

- zawsze jest przygotowany do lekcji i posiada wszystkie potrzebne materiały;
- z zaangażowaniem uczestniczy w różnorodnych formach lekcji: jest zainteresowany tematem, uczestniczy w dyskusjach;
- potrafi pracować w grupie, odpowiedzialnie traktuje powierzone zadania; zadania dotyczące wiedzy o sztuce wykonuje z pełną znajomością tematu;
- wykonuje estetyczne prace plastyczne, zgodnie z tematem, wykazuje się umiejętnością celowego stosowania środków formalnych i oryginalnością;
- posiada pełne wiadomości i umiejętności objęte programem.

Ocena celująca *Uczeń:*

- posiada pełne wiadomości i umiejętności objęte programem, a także wykazuje się wiedzą ponadprogramową, uzupełnianą wiadomościami z różnych źródeł
- zawsze jest przygotowany do lekcji i posiada wszystkie potrzebne materiały w zauważalny sposób interesuje się sztuką: uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, bierze aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły
- z zaangażowaniem uczestniczy w różnorodnych formach lekcji: bierze udział w dyskusjach, broni swoich poglądów, dostrzega analogie, z szacunkiem odnosi się do działalności twórczej kolegów
- potrafi pracować w grupie, odpowiedzialnie traktuje powierzone zadania
- wykonuje oryginalne prace plastyczne, stosuje niekonwencjonalne rozwiązania w działaniach twórczych.

Treści nauczania klasa 4		
Tematyka zagadnień	Treści nauczania	
	Wiedza o dziedzinach sztuki, formach i technikach plastycznych	Aktywność plastyczna
Dziedziny sztuk plastycznych - wprowadzenie	Zarys tematyki dotyczącej dziedzin sztuki: rysunek, malarstwo, rzeźbiarstwo, architektura, fotografika, grafika artystyczna, grafika użytkowa, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe, film, scenografia, sztuka ludowa.	
Rysunek	Rodzaje i funkcje kreski w rysunku; techniki rysunkowe; rysunek jako szkic, rysunek jako samodzielne dzieło sztuki; linia –podstawowy środek wyrazu w rysunku; rysunek linearny, światłocieniowy, dekoracyjny, faktura w rysunku; warsztat rysownika: podstawowe narzędzia rysunkowe (ołówek, piórko, węgiel); linia i kreska w przyrodzie. Programy graficzne do tworzenia rysunków.	Szkicowanie, wykonywanie rysunków konturowych, posługiwanie się kreską do tworzenia zróżnicowanych faktur i ornamentów linearnych. Stosowanie różnorodnych narzędzi rysunkowych (piórko, węgiel, ołówek, komputerowe programy graficzne) do tworzenia określonych tematycznie i kompozycyjnie prac plastycznych.
Malarstwo	Wiedza o barwie; barwy czyste –podstawowe i pochodne, temperatura barw, odcienie barw, koło barw, barwy neutralne, gam kolorystyczne, plama barwna jako podstawowy środek wyrazu plastycznego w malarstwie; techniki malarskie: akwarela, gwasz, farby olejne, farby akrylowe, witraż, mozaika, fresk; warsztat malarza sztalugi, paleta, obraz, farba, pędzel. Programy graficzne do malowania.	Ćwiczenia malarskie w uzyskiwaniu różnorodnych plam barwnych. Stosowanie poznanych technik malarskich (gwasz, akwarela, pastel) do tworzenia określonych tematycznie i kompozycyjnie prac plastycznych. Ćwiczenia plastyczne wykorzystujące różnice i podobieństwa barw. Zadania wykorzystujące indywidualne obserwacje dzieci dotyczące barw i ich preferencje barwne. Ćwiczenia malarskie uzyskiwaniu barw pochodnych, różnego rodzaju odcieni barw szarości. Kolor jako sposób wyrażania emocji nastroju; ćwiczenia wykorzystujące język koloru.
Rzeźbiarstwo	Rzeźba – kształt, przestrzeń, forma; rodzaje rzeźby: posąg, monument, forma przestrzenna; funkcje rzeźby: dekoracyjna, religijna, pomnik; tradycyjne i współczesne materiały i techniki rzeźbiarskie (drewno, kamień, glina, metal; płaskorzeźba –relief.	Ćwiczenia rzeźbiarskie w glinie (dodawanie), mydle (odejmowanie). Konstrukcje przestrzenne (mobilne i stabilne) wykonywane z różnorodnych elementów naturalnych i sztucznych.
Architektura	Typy i funkcje architektury – specyfika obiektów tej dziedziny sztuki; architektura mieszkalna, sakralna, użyteczności publicznej, podstawowe materiały stosowane do tworzenia dzieł architektury; warsztat architekta: projekt architektoniczny, projektowanie wnętrz; architektura krajobrazu; układy kompozycyjne stosowane w architekturze.	Tworzenie prostych makiet, modeli budynków; projektowanie aranżacji wnętrza; wykonywanie przestrzennych układów z brył geometrycznych.
Grafika	Pojęcia: matryca, odbitka (rycina) i ich funkcje; grafika – dzieło sztuki w wielu egzemplarzach, metody opracowywania matryc graficznych – druk wypukły, wklęsły i płaski; techniki graficzne – drzeworyt, linoryt, miedzioryt, litografia itd.; grafika komputerowa i specyfika powstawania dzieł grafiki komputerowej; grafika artystyczna/warsztatowa i użytkowa.	Układy kompozycyjne na płaszczyźnie z wykorzystaniem technik graficznych (pieczętka, linoryt, monotypia). Projektowanie przedmiotów codziennego użytku w wybranej technice plastycznej i układzie kompozycyjnym.
Sztuka ludowa	Definicja i funkcje sztuki ludowej; artysta ludowy; wybrane dzieła, formy i motywy sztuki ludowej: wzory dekoracyjne wysypywane piaskiem, malarstwo na szkle, rzeźba, grafika religijna wycinanka, styl zakopiański.	Wykonywanie obrazów, rzeźb, ozdób świątecznych, wycinanek, tradycyjnymi technikami wykorzystywanymi przez artystów ludowych
Środki wyrazu artystycznego - wprowadzenie	Zarys tematyki dotyczącej środków wyrazu artystycznego: kompozycja, kontrast, światło, walor, gama barwna, perspektywa, linia, faktura, bryła.	

Kompozycja	Kompozycja jako układ elementów na płaszczyźnie (w rysunku i w malarstwie) i w przestrzeni (w rzeźbie i w architekturze) kompozycja rytmiczna kompozycja symetryczna. Układy kompozycyjne w przyrodzie.	Projektowanie kompozycji plastycznych opartych na zasadach symetrii i rytmu. Symetryczne i rytmiczne układy kompozycyjne na płaszczyźnie z wykorzystaniem figur geometrycznych. Wycinanki – symetria jedno- i wieloosiowa.
Kontrast	Pojęcie kontrastu w sztukach plastycznych; barwy kontrastowe; kontrast kształtów i kierunków. Kontrast w środowisku naturalnym, w przyrodzie.	Tworzenie kompozycji malarskich z wyobraźni zastosowaniem kontrastu barw. Kontrastowe układy brył – komponowanie w przestrzeni.
Treści nauczania klasa 5		
Grafika użytkowa	Grafika użytkowa i jej praktyczny charakter; komputer jako narzędzie projektowania dzieł grafiki użytkowej. Znak plastyczny jak informacja, obraz pojęcia rodzaje znaków plastycznych: znaki informacyjne, ostrzegawcze, drogowe; znaki jednoelementowe i wieloelementowe. plakat jako kompozycja obrazu i słowa; funkcje plakatu: informujące, reklamowe, społeczne. Ilustracja; warsztat ilustratora.	Wykonanie wizytówek, zaproszeń, plakatów, znaczków pocztowych, projektów opakowań, reklam, ilustracji Interpretacje plastyczne utworów literackich (poezja i proza) i muzycznych. Projektowanie znaków i symboli.
Rzemiosło artystyczne i wzornictwo przemysłowe	Rola i funkcje sztuki użytkowej; różnice między rzemiosłem artystycznym a wzornictwem przemysłowym; dzieła rzemiosła artystycznego; dzieła współczesnego designu [dizajnu]; projektowanie ubrań – moda; projektowanie dla przemysłu – samochody, pociągi, maszyny.	Projektowanie przedmiotów codziennego użytku w wybranej technice plastycznej i układzie kompozycyjnym.
Fotografika i film	Zarys historii i rola fotografii; artysta fotografik; fotografia cyfrowa, fotomontaż; artystyczne i użytkowe funkcje fotografii. Film jako dziedzina sztuki; pojęcia: plan filmowy, kadry; rodzaje i funkcje filmu: fabularny, animowany, dokumentalny.	Układy kompozycyjne na płaszczyźnie oparte na „kadroaniu” wybranego motywu; fotomontaże; wykorzystywanie narzędzi cyfrowych do wykonywania fotografii i krótkich filmów.
Teatr i scenografia	Spektakl teatralny jako dzieło wielu twórców; formy teatru, rodzaje sztuk teatralnych; scenografia jako sztuka kształtowania przestrzeni sceny za pomocą różnorodnych środków plastycznych.	Tworzenie rekwizytu teatralnego. Tworzenie „żywych” obrazów i inscenizacji opartych na wybranym dziele plastycznym, muzycznym lub literackim.
Środki wyrazu artystycznego – kreska i faktura	Funkcje i sposoby operowania kreską w rysunku; rysunek jako szkic geometryczny uwzględniający trzy wymiary; rysunek światłocieniowy. Pojęcie faktury w naturze i w sztuce; funkcja faktury w dziele	Tworzenie szkiców geometrycznych Tworzenie kompozycji światłocieniowych. Improwizowani zestawień fakturalnych i kompozycyjnych z różnych materiałów (głina, plastelina, kolaż, frotaż).
Środki wyrazu artystycznego - barwa	Akcent kolorystyczny i dominanta; barwy czyste i złamane; barwy kontrastowe; nasycenie koloru. Rodzaje plam barwnych w malarstwie.	Kolor jako sposób wyrażania emocji i nastroju; ćwiczenia wykorzystujące język koloru – barwy czyste i złamane, kontrastowe.
Środki wyrazu artystycznego - światło	Gradacja i walor, plamy walorowe w obrębie danej barwy. Światło i barwy; światło rozproszone, kierunkowe i punktowe; naturalne i sztuczne źródła światła. Witraż i mozaika.	Obserwacja różnic walorowych w naturze i w dziełach sztuki; ćwiczenia rysunkowe i malarskie w uzyskiwaniu różnorodnych walorów.
Środki wyrazu artystycznego – kompozycja i przestrzeń, perspektywa	Rodzaje kompozycji: – kompozycja otwarta i zamknięta – kompozycja statyczna i dynamiczna – kompozycja asymetryczna, układ diagonalny Pojęcie perspektywy; perspektywa pasowa, barwna, malarska i powietrzna, układ kulisowy.	Projektowanie kompozycji plastycznych opartych na określonych zasadach. Ćwiczenia w stosowaniu metod tworzenia iluzji przestrzeni na płaskiej powierzchni – stosowanie perspektywy (powietrznej, barwnej) oraz układu kulisowego w działaniach plastycznych.

Treść dzieła sztuki – tematy w malarstwie, rysunku i rzeźbie	Portret i autoportret. Martwa natura. Pejzaż (weduta, marina, nokturn). Scena historyczna i religijna. Scena rodzajowa.	Ćwiczenia w portretowaniu i wykonywaniu autoportretów. Temat, a układ kompozycyjny i dobór odpowiedniej techniki plastycznej
Sztuka ludowa	Ludowy strój świąteczny wybrane regiony sztuki ludowej i charakterystyczne dla nich dzieła, form i motywy: Łowicz, Kujawy, Kurpie, Kraków Podhale, Podlasie, Śląsk.	Wykonywanie obrazów, rzeźb, ozdób świątecznych, wycinanek, tradycyjnymi technikami wykorzystywanymi przez artystów ludowych.
Treści nauczania klasa 6		
Style w sztuce - wprowadzenie	Zarys tematyki dotyczącej stylów w sztuce: wyznaczniki stylowe w starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku klasycyzmie, sztuce XIX, XX i XXI wieku; definicja stylu.	
Malarstwo i styl	Malarstwo prehistoryczne. Style zdobienia w malarstwie wazowym starożytnej Grecji. Malarstwo w cesarstwie rzymskim. Bizantyjskie mozaiki Romańskie miniatury i gotyckie witraże. Trzech tytanów renesansu i ich dzieła. Przestrzeń w dziełach renesansu – perspektywa zbieżna. Światłocień i kolorystyka w obrazach baroku i rokoka. Klasycyzm – rysunek to podstawa. Dekoracyjna secesja. Stylowe obrazy w „małej ojczyźnie”.	Działania plastyczne inspirowane malarstwem z uwzględnieniem cech i technik właściwych dla poszczególnych stylów. Ilustracje w podręczniku, fotografie i reprodukcje w albumach przedstawiające zabytki malarstwa w Polsce i Europie jako inspiracja do interpretacji słownej (opis) i plastycznej. Stosowanie poznanych ornamentów (meander, palmeta, fala, arabeska itd.) jako inspiracji do projektowania motywów dekoracyjnych. Kreowanie form mozaikowych; projektowanie witrażu o określonej tematyce kompozycji. Projektowanie kompozycji plastycznych opartych na zasadach perspektywy zbieżnej.
Rzeźba i styl	Rzeźba prehistoryczna. Klasyczny kanon piękna, posąg konny, portret realistyczny – rzeźba w starożytnej Grecji i Rzymie. Romańskie kapitele .Kamień i drewno – religijna rzeźba gotycka. Inspiracje antykiem –rzeźba w renesansie. Ekspresja, dynamika, akcentowanie kontrastów w rzeźbie baroku. Klasycystyczne zasady kompozycji rzeźbiarskiej i idealizacja kształtów rzeźby w „małej ojczyźnie”.	Działania plastyczne inspirowane rzeźbiarstwem z uwzględnieniem cech i technik właściwych dla poszczególnych stylów. Ilustracje w podręczniku, fotografie i reprodukcje w albumach przedstawiające zabytki rzeźby w Polsce i Europie jako inspiracja do interpretacji słownej (opis) i plastycznej. Wykonywanie stabilnych i mobilnych kompozycji trójwymiarowych; wykorzystywanie różnorodnych narzędzi i materiałów rzeźbiarskich (plastelina, glina, surowce wtórne) uzyskiwanie zróżnicowanych form i faktur.
Architektura i styl	Prehistoryczne budowle Egipskie piramidy. Świątynia, style w architekturze starożytne Grecji. Architektura rzymska: bazylika, amfiteatr, łuk triumfalny. Romańskie klasztory i kolegiaty. Gotyckie katedry. Architektura inspirowana formą budowli antycznych (renesans). Barokowy przepych i klasyczny ład: budowli i ogrody. Secesyjne budowle. Stylowe budowle w „małej ojczyźnie”	Działania plastyczne inspirowane architekturą z uwzględnieniem cech i technik właściwych dla poszczególnych stylów. Ilustracje w podręczniku, fotografie i reprodukcje w albumach przedstawiające zabytki architektury w Polsce i Europie jako inspiracja do interpretacji słownej (opis) i plastycznej. Tworzenie makiety zamku średniowiecznego. Projektowanie ogrodu.
Styl w grafice i rysunku	Szkice z okresu renesansu; studium, zasada <i>non finito</i> . Kontrasty i światłocień – grafika barokowa. Secesyjna linia. Karykatura.	Posługiwanie się linią, kreską, konturem, światłocieniem, plamą walorową w celu osiągnięcia zamierzonych efektów w postaci rysunku konturowego, światłocieniowego, walorowego; eksperymenty rysunkowe – prace na nietypowych formatach materiałach, fakturach; różnorodność formalna rysunku – rysunki studyjne, nieprzedstawiające; dostrzeganie możliwości wyrazowych rysunku
Sztuka użytkowa i styl	Moda i fryzury na przestrzeni epok: style w starożytności, średniowieczu, renesansie i baroku. Najwybitniejsze dzieła rzemiosła artystycznego	Posługiwanie się wybranymi środkami formalnymi do projektowania strojów i fryzur. Inspirowanie się modą dawnych epok do tworzenia własnych projektów. Projektowanie dekoracji stołu i dekoracji kwiatowych.
Muzeum	Rola i funkcje muzeów Mapa muzeów w Polsce. Muzealne ABC: wystawa stała, czasowa, galeria, wernisaż, kurator wystawy.	Przygotowywanie wystawy i wernisażu na określony temat. Tworzenie „muzeum wyobraźni”: wybór wartościowanie dzieł sztuki na podstawie indywidualnego kryterium.

Artyści ludowi	Definicja: etnografia Funkcje muzeum etnograficznego; Sylwetki wybranych twórców ludowych: Ewelina Pęksa, Roman Śledź Katarzyna Gawłowa.	
Treści nauczania klasa 7		
Stylowe dzieła	Stylowe dzieła Malarstwo romantyczne: ruchy narodowowyzwoleńcze, wolność jednostki, dokumentowanie na obrazach wydarzeń współczesnych artystom. Symbolizm – symbole i alegorie w sztuce. Impresjonizm – geneza nazwy, wpływ światła na barwę. Postimpresjonizm ekspresja; technika impasto. Dzikie bestie – fowizm. Abstrakcjonizm – sztuka nieprzedstawiająca. Kubizm – geneza nazwy kierunku, cechy charakterystyczne: geometryzacja kształtu, uproszczenie. Popular-art (pop-art) – podniesieni cywilizacyjnych osiągnięć ludzkości do rangi dzieł sztuki. Op-art. Komiks.	Szkice rysunkowe i malarskie w plenerze – obserwacja natury, krajobrazu. Posługiwanie się plamą barwną jako środkiem wyrazu w malarstwie; stosowani różnorodnych technik malarskich, technik mieszanych, twórcze poszukiwania własnych form wypowiedzi malarskiej; uzyskiwanie różnorodnych efektów fakturalnych; kompozycje malarski monochromatyczne kontrastowe. Działania plastyczne inspirowane sztuką poznanych epok.
	Rzeźba XX wieku. Łączenie różnorodnych elementów i korzystanie z „przedmiotów gotowych”, rzeźba kinetyczna – instalacje z elementów wprawianych w ruch przez wiatr rzeźba abstrakcyjna. Architektura XX wieku. Funkcjonalne budowle o geometrycznych kształtach, zbudowane z wykorzystaniem nowoczesnej technologii i materiałów. Analiza dzieła architektonicznego w najbliższym otoczeniu.	Posługiwanie się bryłą, formą przestrzenną; wykonywanie stabilnych i mobilnych kompozycji trójwymiarowych; wykorzystywanie różnorodnych narzędzi i materiałów rzeźbiarskich (plastelina, glina, surowce wtórne); uzyskiwanie zróżnicowanych form i faktur.
Nowoczesne formy realizacji artystycznych	Happening Instalacja Video art.	Wykorzystywanie nowoczesnych form realizacji do wyrażenia własnych dążeń twórczych – organizowanie happeningu; tworzenie rekwizytów. Wykorzystywanie nowych mediów jako narzędzia działań twórczych.
Sztuka użytkowa i styl	Moda i fryzury na przestrzeni ostatnich dwustu lat. Inspiracje sztuką ludową we współczesnym projektowaniu przedmiotów użytkowych (etno design).	Posługiwanie się wybranymi środkami formalnymi do projektowania strojów i fryzur. Inspirowanie się modą dawnych epok do tworzenia własnych projektów. Projektowanie dekoracji stołu i dekoracji kwiatowych. Projektowanie form użytkowych inspirowanych motywami ludowymi.
Muzeum realne i wirtualne	Największe muzea świata	
Jak odczytywać dzieła sztuki? - wprowadzenie	Zarys analizy dzieła sztuki: tworzywo dzieła forma i treść; Mapa myśli jako narzędzie analizy dzieła sztuki.	
Tworzywo dzieła sztuki	Techniki rysunkowe i graficzne. Techniki malarskie Techniki rzeźbiarskie – tradycyjne i nowoczesne. Materiał i konstrukcja architekturze. Technologie sztuki nowych mediów.	Wykorzystywanie wybranych technik rysunkowych, malarskich, rzeźbiarskich, nowych mediów do tworzenia i określonych działań artystycznych.
Forma dzieła sztuki	Linia i kontur Barwa – jasność, nasycenie walor. Kompozycja. Kształt i światło. Faktura w rzeźbie i malarstwie. Perspektywa i głębia. Ekspresja kontrast, deformacja.	Celowe i świadome wykorzystywanie formalnych środków plastycznych we własnej ekspresji artystycznej. Posługiwanie się różnorodnymi formami ekspresji – język koloru, kształtu, ruchu, przestrzeni.
Treść dzieła sztuki	Tematy dzieł sztuki Symbol i znak w dziele sztuki (alegoria, vanitas). Dzieła – abstrakcyjne i realistyczne. Cechy stylowe.	Świadome wyrażanie we własnej twórczości określonych treści, posługiwanie się formą, projektowanie z uwzględnieniem cech stylowych.